

variantas

Projekto
lyginamasis

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NESĄŽININGOS PREKYBOS PRAKTIKOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO PRODUKTŲ
TIEKIMO GRANDINĖJE DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. XIV-409 1, 2, 4, 13, 18 IR 21
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2024 m. d.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnio 2 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) nesąžiningos prekybos praktikai, nurodytai šio įstatymo 4 straipsnio 1 ~~ir 2~~ dalyse **dalyje**, kai žemės ūkio ir maisto produktus parduoda tiekėjai, kurių metinė apyvarta per praėjusius finansinius metus sudaro nuo 1 euro iki 350 milijonų eurų, ir kai žemės ūkio ir maisto produktus perka pirkėjai, nepriklausomai nuo jų metinės apyvartos per praėjusius finansinius metus dydžio;“.

2. Pripažinti netekusiu galios 1 straipsnio 7 dalies 3 punktą.

„3) kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) ar mažųjų bendrijų ir jų narių žemės ūkio ir (ar) maisto produktų pirkimo-pardavimo sutartims.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Žemės ūkio ir maisto produktai – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodyti produktai ir juos perdirbus pagaminami tame priede nenurodyti maistui skirti produktai, **taip pat fasuotas geriamasis vanduo, šaltinio vanduo, natūralus mineralinis vanduo ir kiti nealkoholiniai gėrimai.**“

3 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 4 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

~~„1. Kai pirkimo pardavimo sutartyje numatytas reguliarus žemės ūkio ir maisto produktų tiekimas, draudžiama šiai nesąžiningos prekybos praktika, kai pirkėjas vėluoja sumokėti tiekėjui su tiekėju atsiskaito:~~

~~1) už kitus žemės ūkio ir maisto produktus, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija, vadovaudamasi Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatomis, bei greitai gendančius žemės ūkio ir maisto produktus – ilgiau vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pirkimo pardavimo sutartyje nustatyto šių produktų pristatymo laikotarpio, į jį įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, pabaigos arba ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo už tą pristatymo laikotarpį, į jį įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, mokėtinos sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė;~~

2) už kitus žemės ūkio ir maisto produktus, nepriskirtinus šios dalies 1 punkte nurodytiems produktams, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija, vadovaudamasi Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatomis:

~~a) kai pirkimo pardavimo sutartis sudaryta tarp tiekėjo ir pirkėjo, kuris yra viešasis subjektas, – ilgiau kaip per Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo 6 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus terminus vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų;~~

~~b) kai pirkimo pardavimo sutartis sudaryta tarp tiekėjo ir pirkėjo, nenurodyto šio punkto a papunktyje, – ilgiau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo pirkimo pardavimo sutartyje nustatyto šių produktų pristatymo laikotarpio, į jį įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, pabaigos arba vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo už tą pristatymo laikotarpį, į jį įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, mokėtinos sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė kai atsiskaitoma dalimis – 50 procentų sumos vėliau nei per 30 kalendorinių dienų ir likusius 50 procentų sumos vėliau nei per 60 kalendorinių dienų.~~

3) už kitus žemės ūkio ir maisto produktus, nepriskirtinus šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytiems produktams:

a) vėliau nei per Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo 6 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus terminus, kai pirkimo pardavimo sutartis sudaryta tarp tiekėjo ir pirkėjo, kuris yra viešasis subjektas;

b) vėliau nei per 60 kalendorinių dienų, kai pirkimo pardavimo sutartis sudaryta tarp tiekėjo ir pirkėjo, nenurodyto šio punkto a papunktyje. “

2. Pakeisti 4 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

~~„2. Kai pirkimo pardavimo sutartyje nenumatytas reguliarus žemės ūkio ir maisto produktų tiekimas, draudžiama šiai nesąžiningos prekybos praktika, kai pirkėjas vėluoja sumokėti tiekėjui~~

Atsiskaitymo terminai, nurodyti šio straipsnio 1 dalyje, į kuriuos įskaitoma žemės ūkio ir maisto produktų įkainojimo trukmė, skaičiuojami nuo:

1) ~~už kitus žemės ūkio ir maisto produktus, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija, vadovaudamasi Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatomis, bei greitai gendančius žemės ūkio ir maisto produktus — ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų, į jas įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, nuo pristatymo dienos arba ilgiau kaip per 30 kalendorinių dienų, į jas įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, nuo mokėtinės sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė žemės ūkio ir maisto produktų pristatymo laikotarpio, kuris baigiasi paskutinę kalendorinio mėnesio dieną, pabaigos, kai pirkimo–pardavimo sutartyje numatytas reguliarus žemės ūkio ir maisto produktų tiekimas;~~

2) ~~už kitus žemės ūkio ir maisto produktus, nepriskirtinus šios dalies 1 punkte nurodytiems produktams:~~

a) ~~kai pirkimo–pardavimo sutartis sudaryta tarp tiekėjo ir pirkėjo, kuris yra viešasis subjektas, — ilgiau kaip per Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo 6 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytus terminus;~~

b) ~~kai pirkimo–pardavimo sutartis sudaryta tarp tiekėjo ir pirkėjo, nenurodyto šio punkto a papunktyje, — ilgiau kaip per 60 kalendorinių dienų, į jas įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, nuo pristatymo dienos arba vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų, į jas įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, nuo mokėtinės sumos nustatymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri iš tų dviejų datų yra vėlesnė.~~

žemės ūkio ir maisto produktų pristatymo dienos, kai pirkimo–pardavimo sutartyje nenumatytas reguliarus tiekimas.”

3. Pakeisti 4 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Nepaisant šio straipsnio 1 ir 2 dalių **dalies, atsiskaitymo terminai, į kuriuos įskaitoma žemės ūkio ir maisto produktų įkainojimo trukmė, skaičiuojami nuo mokėtinės sumos už pristatytus žemės ūkio ir maisto produktus nustatymo dienos, jeigu yra visos šios sąlygos kai pirkėjas nustato mokėtiną sumą:**

1) ~~šio straipsnio 1 dalyje nurodyti mokėjimo terminai pradedami skaičiuoti nuo sutarto žemės ūkio ir maisto produktų pristatymo laikotarpio, į jį įskaitant ir šių produktų įkainojimo trukmę, per kurį buvo vykdomas pristatymas, pabaigos ir mokėtiną sumą nustatė tiekėjas jo aiškiai raštu išreikšta valia;~~

2) ~~šio straipsnio 2 dalyje nurodyti mokėjimo terminai, į juos įskaitant ir žemės ūkio ir maisto produktų įkainojimo trukmę, pradedami skaičiuoti nuo šių produktų pristatymo dienos mokėtinės sumos nustatymo diena yra vėlesnė nei žemės ūkio ir maisto produktų pristatymo diena ar pristatymo laikotarpio pabaiga.“~~

4. Pakeisti 4 straipsnio 4 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) pirkėjas perka žemės ūkio ir (ar) maisto produktus nesudaręs su šių produktų tiekėju rašytinės pirkimo–pardavimo sutarties pagal iš anksto su tiekėju sutartas sąlygas; tai netaikoma tais atvejais, kai žemės ūkio ir maisto produktus, gamintojų organizacijos, įskaitant kooperatinę bendrovę (kooperatyvą), narys turi pristatyti (patiekti) gamintojų organizacijai (kooperatinei bendrovei (kooperatyvui), kurios narys yra tiekėjas, jeigu tos gamintojų organizacijos (kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) įstatuose arba į tuos įstatus įtrauktose arba pagal juos priimtose taisyklėse ir sprendimuose yra nuostatų, kurių poveikis panašus į pirkimo–pardavimo sutarties sąlygų poveikį įtvirtintos nuostatos, kurios **atitinka Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatyme nustatytas žemės ūkio produkcijos pirkimo-pardavimo sutarties tipines sąlygas**“.

4 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 13 straipsnio 4 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) pareiškime nurodytos faktinės aplinkybės yra priskirtinos prie **Agentūros patvirtintų** galimų mažareikšmių pažeidimų ir ~~neatitinka Agentūros patvirtintų veiklos administracinių prioritetų, kurie nustatomi taip pat vadovaujantis ir ūkio subjektų veiklos priežiūros rizikos vertinimo principu. Šis principas reiškia, kad Agentūros veiksmai nukreipiami didelės rizikos atvejams šalinti, riziką siejant su žalos teisės normų saugomoms vertybėms atsiradimo tikimybe ir šios žalos dydžiu bei mastu,~~“

2. Papildyti 13 straipsnį 7 dalimi:

„7. Agentūra motyvuotu sprendimu sustabdo pažeidimo tyrimą, jeigu:

1) paaiškėja, kad pirkėjui, kurio atžvilgiu atliekamas pažeidimo tyrimas, yra iškelta bankroto ar restruktūrizavimo byla, iki bankroto ar restruktūrizavimo proceso pabaigos;

2) dėl to paties pažeidimo kita Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros institucija yra pradėjusi pažeidimo tyrimą; pažeidimo tyrimas sustabdomas iki kol bus išspręstas klausimas dėl bendradarbiavimo ir (ar) kuri priežiūros institucija turi tęsti pažeidimo tyrimą;

3) pažeidimo tyrimo metu paaiškėja, kad pirkėjas, kurio atžvilgiu atliekamas pažeidimo tyrimas, gali būti priskiriamas prie didelę rinkos galią turinčios prekybos įmonės, kol bus įvertinta, ar pirkėjas atitinka didelę rinkos galią turinčiai mažmeninės prekybos įmonei keliamus reikalavimus.“

3. Papildyti 13 straipsnį 8 dalimi:

„8. Sustabdžius pažeidimo tyrimą, sustabdomi ir šio įstatymo 12 straipsnio 6 dalyje nustatyti terminai. Jeigu išnyko šio straipsnio 7 dalyje numatyti pažeidimo tyrimo sustabdymo pagrindai, pažeidimo tyrimas atnaujinamas, išskyrus atvejus, jei atsirado pažeidimo tyrimo

nutraukimo pagrindai. Atnaujinus pažeidimo tyrimą, terminų skaičiavimas tęsiamas nuo sustabdymo momento.“

4. Papildyti 13 straipsnį 9 dalimi:

„9. Agentūra motyvuotu sprendimu nutraukia pažeidimo tyrimą, jeigu:

1) pažeidimo tyrimo tęsimas keltų riziką, kad bus atskleista pareiškėjo tapatybė arba bet kuri kita informacija, kurią atskleidus, pareiškėjo manymu, būtų pakenkta jo interesams, ir jeigu pareiškėjas nurodė tą informaciją pagal šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalį;

2) paaiškėja, kad nagrinėjamas klausimas priskirtinas Konkurencijos tarybos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetencijai;

3) paaiškėja šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje, 18 straipsnio 9 dalies 2 punkto a, c, e–g papunkčiuose nurodytos aplinkybės.“

5 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 18 straipsnį 8¹ dalimi ir ją išdėstyti taip:

„8¹. Agentūra motyvuotu sprendimu sustabdo bylą, jeigu:

1) paaiškėja, kad pirkėjui, kurio atžvilgiu nagrinėjama byla, yra iškelta bankroto ar restruktūrizavimo byla, iki bankroto ar restruktūrizavimo proceso pabaigos;

2) dėl to paties pažeidimo kita Europos Sąjungos valstybės narės priežiūros institucija yra pradėjusi pažeidimo tyrimą; byla sustabdoma, iki kol bus išspręstas klausimas dėl bendradarbiavimo ir (ar) bylos nagrinėjimo;

3) bylos nagrinėjimo metu paaiškėja, kad pirkėjas, kurio atžvilgiu nagrinėjama byla, gali būti priskiriamas prie didelę rinkos galią turinčios prekybos įmonės, kol bus įvertinta, ar pirkėjas atitinka didelę rinkos galią turinčiai mažmeninės prekybos įmonei keliamus reikalavimus.“

2. Papildyti 18 straipsnį 8² dalimi ir ją išdėstyti taip:

„8². Sustabdžius bylą, sustabdomi ir šio įstatymo 12 straipsnio 6 dalyje nustatyti terminai. Jeigu išnyko šio straipsnio 1 dalyje numatyti bylos sustabdymo pagrindai, byla atnaujinama, išskyrus atvejus, jei atsirado šio straipsnio 9 dalies 2 punkte nustatyti bylos nutraukimo pagrindai. Atnaujinus bylą, terminų skaičiavimas tęsiamas nuo sustabdymo momento.“

3. Papildyti 18 straipsnio 9 dalies 2 punktą e papunkčiu:

„e) pirkėjas yra likviduojamas arba reorganizuojamas ir negalimas teisių ir pareigų perėmimas (kai pirkėjas yra juridinis asmuo);“

4. Papildyti 18 straipsnio 9 dalies 2 punktą f papunkčiu:

„f) pirkėjas miršta (kai pirkėjas yra fizinis asmuo);“.

5. Papildyti 18 straipsnio 9 dalies 2 punktą g papunkčiu:

„g) **paaiškėja, kad pažeidimą padaręs asmuo yra neveiksnus;**“.

6. Papildyti 18 straipsnio 9 dalies 2 punktą h papunkčiu:

„h) **paaiškėja šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje nurodytos aplinkybės.**“

6 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„2. Už šio įstatymo 4 straipsnio 1 ~~ir 2~~ dalyse **dalyje** nurodytų draudžiamų nesąžiningos prekybos praktikos veiksmų taikymą pirkėjui skiriama ne mažesnė kaip dviejų šimtų eurų, tačiau ne didesnė kaip 20 procentų nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos dydžio bauda. Baudos dydis apskaičiuojamas ir skiriamas pirkėjui vadovaujantis šiais etapais:“.

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2024 m. liepos 1 d.

2. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėti pažeidimų tyrimai baigiami bei pradėtos nagrinėti bylos baigiamos nagrinėti šio įstatymo nustatyta pažeidimų tyrimo ir bylų nagrinėjimo tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas